

SVEA HOVRÄTT
Avdelning 02
Rotel 020110

DOM
2022-10-07
Stockholm

Mål nr
T 10711-21

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Stockholms tingsrätts deldom 2021-07-30 i mål nr T 14908-20, se bilaga A

PARTER

Klagande

Widar Nord, 19850205-3336
Arch. Kyprianou 2-301
3036 Limassol
Cypern

Ombud: Advokaten Carl Ridderstråle
Advokatfirman Carl Ridderstråle AB
Artillerigatan 6
114 51 Stockholm

Motpart

Swedbank AB, 502017-7753
105 34 Stockholm

Ombud: Advokaten Björn Wendleby
Harvest Advokatbyrå AB
Box 7225
103 89 Stockholm

Ombud: Advokaten Anders Malm
AG Advokat KB
Box 3124
103 62 Stockholm

SAKEN

Utlämnande av personuppgifter

DOMSLUT

1. Hovrätten avslår Swedbank AB:s yrkande om undanröjande av tingsrättens deldom och avvisning av Widar Nords talan.

2. Hovrätten lämnar begäran om inhämtande av förhandsavgörande från EU-domstolen utan bifall.

Dok.Id 1830948

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 00

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

3. Hovrätten ändrar tingsrättens deldom på så sätt att hovrätten förpliktar Swedbank AB att till Widar Nord utlämna en kopia av ljudfiler från telefonsamtal mellan banken och Widar Nord under år 2020 i de delar där Widar Nords röst hörs.

4. Vardera parten ska stå sin rättegångskostnad i hovrätten.

YRKANDEN M.M.

Widar Nord har yrkat att hovrätten ska bifalla hans yrkande i tingsrätten om att få ut vissa personuppgifter.

Swedbank AB (Swedbank) har i första hand yrkat att hovrätten ska undanröja tingsrättens deldom och avvisa Widar Nords talan. I andra hand har Swedbank motsatt sig ändring. För det fall hovrätten skulle komma fram till att tonfall och röstläge är en personuppgift har banken förklarat sig godta att lämna ut röstinspelningarna i de delar där Widar Nord hörs.

Widar Nord har vidare begärt att hovrätten ska inhämta ett förhandsavgörande från EU-domstolen rörande tolkningen av begreppet ”kopia” i artikel 15.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (dataskyddsförordningen).

Swedbank har motsatt sig begäran om förhandsavgörande och angett att det inte finns något behov av ett förhandsavgörande så länge inte hovrätten ger begreppet ”kopia” i artikel 15.3 en vidare innebörd än den tolkning som följer av EU-domstolens dom den 17 juli 2017, YS m.fl., C-141/12 och C-372/12, EU:C:2014:2081. Om hovrätten gör en vidare tolkning av begreppet kopia, måste ett förhandsavgörande inhämtas. I sådant fall bör hovrätten även ställa frågor om hur artiklarna 5 och 15.4 i dataskyddsförordningen ska förstås när en personuppgift kan kopplas till två personer.

Parterna har begärt ersättning för sina rättegångskostnader i hovrätten. Vidare har Widar Nord yrkat att Swedbank ska förpliktas enligt 18 kap. 6 § rättegångsbalken att ersätta honom med 25 000 kr avseende ombudsarvode oavsett hur rättegångskostnaderna i övrigt ska fördelas.

Hovrätten har avgjort målet utan huvudförhandling med stöd av 50 kap. 13 § andra stycket 2 rättegångsbalken.

PARTERNAS TALAN I HOVRÄTTEN

Frågan om talan ska avvisas

Swedbank

Skyldigheten att lämna ett registerutdrag ska prövas enbart av tillsynsmyndigheten, det vill säga Integritetsskyddsmyndigheten för Sveriges del. Allmän domstol är därför inte behörig att pröva talan.

Enligt dataskyddsförordningen ska varje registrerad kunna lämna klagomål till en tillsynsmyndighet (artikel 77). Myndigheten har flera befogenheter att utreda klagomål och utfärda förelägganden kopplade till de registrerades rättigheter. Den registrerade ska således vända sig till Integritetsskyddsmyndigheten med ett klagomål och inte väcka talan i allmän domstol. Det finns enligt dataskyddsförordningen ett starkt intresse av att frågan prövas av tillsynsmyndigheten för att värna en enhetlig tillämpning. Myndighetens beslut kan därefter överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Det kan finnas skäl för hovrätten att invänta EU-domstolens förhandsbesked i mål C-132/21 som berör en liknande fråga.

Widar Nord

Han har rätt enligt artikel 79 i dataskyddsförordningen att väcka en talan av detta slag. Eftersom banken behandlar hans personuppgifter men vägrar att lämna ut en kopia av dessa har hans personuppgifter behandlats på ett sätt som inte är förenligt med förordningen i den mening som avses i artikel 79.1. Av artikel 77 framgår att rätten att klaga hos tillsynsmyndigheten inte utesluter de andra rättsmedel som står till buds.

Frågan om utlämnande av kopia av samtal

Parternas åberopade grunder

Parterna har åberopat samma omständigheter (konkreta rättsfakta) till stöd för sin talan som i tingsrätten. Med de förtydliganden som gjorts är deras respektive åberopade omständigheter följande.

Widar Nord

Swedbank är enligt artikel 15.3 i dataskyddsförordningen skyldig att förse honom med kopior av ljudinspelade telefonsamtal mellan honom och en kundrådgivare hos banken. Det handlar om fem inspelade samtal under år 2020 – ett den 16 april, ett den 20 juli, ett den 21 juli och två den 27 juli – som rör rena rutinärenden.

Inspelningarna av samtalen kan inte användas för att skada kundrådgivaren. Han kommer inte att publicera inspelningarna. Om hovrätten skulle finna att ett utlämnande skulle inverka menligt på kundrådgivarens rättighet eller frihet får delar av samtalen redigeras bort innan de lämnas ut.

Swedbank

Det bestrids att banken har en skyldighet att lämna ut kopior av aktuella ljudinspelningar. Widar Nord har inte rätt att få ta del av de uppgifter som är hänförliga enbart till kundrådgivaren hos banken.

Parternas utveckling av talan

Parterna har här utvecklat sin respektive talan i hovrätten enligt följande, vilket i allt väsentligt motsvarar vad som anfördes i tingsrätten.

Widar Nord

En inspelning av röster under ett samtal är en uppgift av annan karaktär än en utskrift av dialogen. Ljudupptagningen innehåller även tonfall, röstläge, pauser och andra förhållanden av betydelse för tolkningen. Inspe­lingen av hans röst är därför en annan personuppgift än en utskrift av hans yttranden under samtalen. De personuppgifter som är under behandling hos banken är alltså ljudupptagningar. Det är en så kallad

biometrisk uppgift. Även det som bankens anställda sagt till honom är personuppgifter som rör honom.

Banken har försett honom med transkriberingar och även erbjudit honom att lyssna på inspelningarna på ett bankkontor. Han har emellertid inte fått några handlingar som kan anses vara ett registerutdrag i dataskyddsförordningens mening. Hans begäran avser under alla förhållanden inte ett sådant utdrag utan en kopia av personuppgifterna, det vill säga av inspelningarna. Frågan om han fått del av registerutdrag från banken saknar därför betydelse.

Swedbank

Rätten till en kopia enligt artikel 15.3 i förordningen går inte längre än rätten att få tillgång till uppgifter i artikel 15.1. Rätten till en kopia måste ses som en del av artikel 15 i dess helhet liksom regleringen i övrigt, till exempel artikel 5 om principer för behandling av personuppgifter. Widar Nord har enligt dataskyddsförordningen rätt att få information om vilka personuppgifter som är under behandling, men inte att få en kopia av de handlingar som den personuppgiftsansvarige har, det vill säga ljudfilerna i det här fallet. Widar Nord har dessutom erbjudits möjlighet att lyssna på samtalen på ett bankkontor. Han har vidare möjlighet att återkomma med en ny begäran om registerutdrag.

Inspelade röster utgör personuppgifter. Däremot är det inte klart om röstläge eller tonfall kan anses vara en personuppgift. De aktuella inspelningarna utgör inte biometriska data i dataskyddsförordningens mening då banken inte använder dessa för att identifiera deltagarna (jämför artikel 4.14 i dataskyddsförordningen).

När ett samtal förs mellan två personer kommer det att finnas personuppgifter kopplade till båda personerna, vilket innebär att Widar Nord's begäran inte enbart rör hans personuppgifter. De uppgifter som enbart är hänförliga till den anställde har inte Widar Nord rätt att få ta del av. I delar avser den anställdes personuppgifter Widar Nord och dessa uppgifter kan han därför begära att få ta del av. Det måste då beaktas att banken är skyldig att även beakta att den bankanställdes rättigheter och friheter inte kränks (artikel 15.4 i dataskyddsförordningen). Bankens anställda kan anses vara

utsatta registrerade, varför banken som arbetsgivare måste vara särskilt försiktig med hur uppgifter används och sprids. Det finns ingen ovillkorlig rätt att ta del av ljudinspelningen på ett specifikt sätt, eftersom det kan påverka den anställdes rättigheter och friheter.

UTREDNINGEN I HOVRÄTTEN

Parterna har i hovrätten åberopat viss ny skriftlig bevisning.

DOMSKÄL

Inledning

Frågan i målet är om Widar Nord har rätt i enlighet med artikel 15.3 i dataskyddsförordningen att få kopior av ljudfilerna av de fem samtal – den 16 april, den 20 juli, den 21 juli och två den 27 juli – som han haft med handläggare på Swedbank under år 2020. Swedbank har, utöver att bestrida talan i sak, invänt att allmän domstol inte är behörig att pröva talan samt att tingsrättens deldom därför ska undanröjas och talan avvisas. Hovrätten prövar först frågan om Widar Nords talan ska avvisas.

Ska Widar Nords talan avvisas?

Frågan om domstol är obehörig att pröva en tvist ska hovrätten uppmärksamma självmant (10 kap. 19 § rättegångsbalken). Det finns därför inget som hindrar att hovrätten prövar Swedbanks först i hovrätten framställda yrkande i denna del. Detta påverkas inte av att tingsrätten tidigare har prövat frågan om avvisning i ett beslut som inte har överklagats.

Enligt svensk rätt är utgångspunkten att allmän domstol är behörig att pröva en tvist så länge den inte uttryckligen har undantagits från domstolarnas kompetens. Även om en tvist berör en annan myndighets kompetensområde är utgångspunkten att allmän domstol är behörig så länge inte myndigheten har anförtrotts att allsidigt och slutligt pröva frågan (se närmare till exempel NJA 2017 s. 589 punkterna 7 och 8).

I fråga om personuppgifter behöver även dataskyddsförordningen beaktas. En fråga är därför om förordningen ger besked om huruvida registrerade har rätt att väcka talan vid domstol om sina rättigheter enligt artikel 15 i förordningen.

Varje registrerad som anser att behandlingen av personuppgifter som avser henne eller honom strider mot förordningen har rätt att, utan att det påverkar något annat administrativt prövningsförfarande eller rättsmedel, lämna in ett klagomål till en tillsynsmyndighet (artikel 77.1 i dataskyddsförordningen). Tillsynsmyndigheten har till uppgift att behandla klagomål från en registrerad och där så är lämpligt undersöka den sakfråga som klagomålet gäller och bland annat underrätta den enskilde om hur undersökningen fortskrider (artikel 57.1 f i förordningen). Tillsynsmyndigheten har befogenhet att bland annat förelägga den personuppgiftsansvarige att tillmötesgå den registrerades begäran att få utöva sina rättigheter enligt förordningen (artikel 58.2 c).

EU-domstolen har behandlat tillsynsmyndighetens skyldighet att utreda klagomål rörande överföring av personuppgifter till tredje land (se EU-domstolens dom den 16 juli 2020, Facebook Ireland och Schrems, C-311/18, EU:C2020:559). I avgörandet uttalade EU-domstolen bland annat att tillsynsmyndigheten med vederbörlig omsorg ska utreda ett sådant klagomål och välja en nödvändig och lämplig åtgärd (punkterna 109 och 112).

Enskilda har rätt till ett effektivt rättsmedel mot rättsligt bindande beslut från tillsynsmyndigheten och mot att tillsynsmyndigheten inte behandlar ett klagomål (artikel 78 i dataskyddsförordningen). För svensk del är Integritetsskyddsmyndigheten tillsynsmyndighet och för Integritetsskyddsmyndigheten gäller att dess beslut får överklagas till allmän förvaltningsdomstol (7 kap. 3 § lagen [2018:218] med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning).

Dataskyddsförordningen behandlar även rätten för registrerade att vända sig till domstol. Varje registrerad som anser att hans eller hennes rättigheter har åsidosatts som en följd av att hans eller hennes personuppgifter har behandlats på ett sätt som inte är förenligt med dataskyddsförordningen ska ha rätt till ett effektivt rättsmedel mot en

personuppgiftsansvarig eller ett personuppgiftsbiträde (artikel 79.1 i dataskyddsförordningen). Denna rätt ska inte påverka tillgängliga administrativa prövningsförfaranden eller prövningsförfaranden utanför domstol, inbegripet rätten att lämna in ett klagomål till en tillsynsmyndighet i enlighet med artikel 77.

Artikel 79 i dataskyddsförordningen förutsätter alltså att det kan förekomma parallell behörighet för domstol och tillsynsmyndighet. Bestämmelsen torde främst ta sikte på skadestånd och andra korrigerande åtgärder. Även en vägran att ge tillgång till personuppgifter enligt artikel 15 måste dock anses kunna utgöra en sådan behandling av personuppgifter i strid med förordningen som avses i artikel 79 (se även Öman, Dataskyddsförordningen (GDPR) m.m., 2021, s. 606). En sådan tolkning får anses förenlig med definitionen av begreppet ”behandling” i artikel 4.2 och dess exemplifierande uppräknings åtgärder. Tolkningen ligger också i linje med skäl 141 till förordningen där det anges att den registrerade ska ha tillgång till ett effektivt rättsmedel i enlighet med artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna om denne anser att hans eller hennes rättigheter enligt förordningen har kränkts.

Det kan därutöver konstateras att tillsynsmyndigheten visserligen har en skyldighet att behandla klagomål (se ovan nämnda Facebook Ireland och Schrems). Det framgår inte desto mindre av ordalydelsen av artikel 57.1 f i dataskyddsförordningen att myndigheten har ett visst utrymme att välja i vilka ärenden sakfrågan ska undersökas. Det är därför inte klart att den registrerade av Integritetsskyddsmyndigheten kommer att få ett rättsligt bindande beslut i förhållande till en personuppgiftsansvarig. Det talar för att myndighetens hantering av klagomål inte är sådan att den kan ersätta en registrerads rätt att väcka talan vid domstol.

Hovrättens slutsats av det anförda är att allmän domstol är behörig att pröva tvisten. Hovrätten ser vid denna bedömning inget behov av att avvakta det av Swedbank berörda förhandsbeskedet från EU-domstolen. Swedbanks yrkande om undanröjande och avvisning ska därför avslås.

Ska kopia av ljudfiler med inspelade telefonsamtal lämnas ut?

Enligt artikel 15.1 i dataskyddsförordningen ska den registrerade ha rätt att av den personuppgiftsansvarige få bekräftelse på huruvida personuppgifter som rör honom eller henne håller på att behandlas och i så fall få tillgång till personuppgifterna och information om bland annat ändamålen med behandlingen, rätten att begära rättelse eller radering av personuppgifterna samt rätten att inge klagomål till en tillsynsmyndighet. Vidare följer av artikel 15.3 att den personuppgiftsansvarige ska förse den registrerade med en kopia av de personuppgifter som är under behandling. Enligt artikel 15.4 ska rätten till kopia inte inverka menligt på andras rättigheter och friheter.

Artikel 15 i dataskyddsförordningen måste – liksom dess föregångare i artikel 12 i Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (personuppgiftsskyddsdirektivet) – ses mot bakgrund av de rättigheter som den avser att skydda, särskilt rätten till privatliv i samband med behandling av personuppgifter. EU-domstolen har beträffande artikel 12 i personuppgiftsdirektivet uttalat att rätten till tillgång är nödvändig för att den registrerade ska kunna kontrollera att personuppgifterna behandlas korrekt och lagligt och också, i förekommande fall, kunna få uppgifter rättade, blockerade eller raderade (YS m.fl., punkterna 44, 46, 47 och 57).

Widar Nords rätt enligt dataskyddsförordningen till tillgång till personuppgifter handlar således inte om att han ska kunna kontrollera om banken har utfört sin riskbedömning för penningtvätt eller liknande på ett korrekt sätt, utan om hans intresse av att hans personuppgifter behandlas lagligt och korrekt. Artikel 15.3 i förordningen om rätten till en kopia avser att säkerställa detta intresse och sträcker sig inte längre än så. Widar Nord har således rätt till en kopia av personuppgifterna i sådan form att han kan utöva sina rättigheter enligt dataskyddsförordningen.

Frågan är då vilka av Widar Nords personuppgifter som är under behandling hos Swedbank och vilken form en kopia av dessa ska ha.

Av artikel 4.1 i dataskyddsförordningen framgår att upplysningar som avser en identifierad eller identifierbar fysisk person, dvs. den registrerade, utgör en personuppgift. Det framgår också att en identifierbar fysisk person är en person som direkt eller indirekt kan identifieras särskilt med hänvisning till en identifierare som t.ex. en eller flera faktorer som är specifika för den fysiska personens fysiska, fysiologiska, genetiska, psykiska, ekonomiska, kulturella eller sociala identitet.

EU-domstolen har slagit fast att en bild utgör en personuppgift om det är möjligt att identifiera den berörda personen (se dom den 11 december 2014, Ryneš, C-212/13, EU:C:2014:2428, punkt 22). EU-domstolen har gjort motsvarande bedömning avseende en upptagning med bild och ljud (se dom den 14 februari 2019, Buivids, C-345/17, EU:C:2019:122, punkterna 31 och 32).

I linje med EU-domstolens ställningstaganden måste även en röst i en ljudupptagning anses utgöra en personuppgift, om det med ledning av rösten är möjligt att identifiera den berörda personen.

I detta fall avser de aktuella ljudupptagningarna telefonsamtal mellan Widar Nord och en kundrådgivare hos Swedbank. Enligt hovrättens mening är det möjligt att med ledning av rösterna identifiera de samtalande. Widar Nords röst i inspelningarna utgör alltså en personuppgift som avser honom. Widar Nord har enligt artikel 15.3 i dataskyddsförordningen rätt att få en kopia av denna personuppgift. I förhållande till den personuppgiften gäller också hans övriga rättigheter enligt dataskyddsförordningen, till exempel rätten till radering. En transkribering av samtalen – som han redan har fått – kan inte tillgodose hans rättighet i det här avseendet. Widar Nord har alltså rätt att få ut en kopia av Swedbanks inspelningar av hans röst. Det förhållandet att Widar Nord kan återkomma med en ny begäran om registerutdrag saknar betydelse för den frågan.

När det – som i det här fallet – är fråga om en inspelning av ett samtal mellan den registrerade och en annan person, kan den andra personens uttalanden visserligen innefatta uppgifter om den registrerade. Det är då den förmedlade informationen om den registrerade som är av intresse. Den andra personens röst som sådan kan emellertid

inte identifiera den registrerade. Den andra personens röst utgör alltså inte i sig en personuppgift med avseende på den registrerade. Det kan för övrigt tilläggas att transkriberingarna av samtalen visar att det som de anställda sagt i stora delar inte kan anses vara personuppgifter som rör Widar Nord.

Av det anförda följer att det finns förutsättningar att förplikta Swedbank att lämna ut de delar av inspelningarna där Widar Nords röst hörs, men inte de delar av samtalen där de anställdas röster hörs. Tingsrättens deldom ska därför ändras i enlighet med detta.

Hovrättens ställningstaganden medför att domstolen anser att det inte finns anledning att inhämta ett förhandsavgörande från EU-domstolen. Begäran om detta ska därför lämnas utan bifall.

Rättegångskostnader

Utgången i målet innebär att Widar Nord delvis har framgång i huvudsaken. Till detta ska läggas att banken tappar i avvisningsfrågan men också att Widar Nord, under skriftväxlingen i hovrätten, har återkallat ett i överklagandet framställt yrkande om undanröjande och återförvisning. Sammantaget leder detta till bedömningen att parterna får anses ha ömsom vunnit och tappat i sådan mån att ingen part med hänsyn till utgången i målet bör ersätta den andres rättegångskostnad här.

Widar Nord har vidare yrkat att Swedbank med stöd av 18 kap. 6 § rättegångsbalken ska förpliktas att ersätta honom rättegångskostnad med 25 000 kr på den grunden att banken, genom att föra fram påståenden och invändningar som man i vart fall borde ha insett saknat fog, vårdslöst har vållat honom kostnader. Swedbank har bestritt yrkandet och det som lagts banken till last.

Hovrätten bedömer att Swedbank inte genom sin processföring har vållat Widar Nord kostnader på ett sådant sätt som en tillämpning av 18 kap. 6 § rättegångsbalken förutsätter. Widar Nords yrkande i denna del kan därför inte bifallas.

Vardera parten ska således stå sin rättegångskostnad i hovrätten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2022-11-04

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Ulrika Beergrehn, Mattias Pleiner och Thomas Edling, referent.

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Avdelning 4

DOM (DELDOM)
2021-07-30
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
T 14908-20

PARTER

Kärande

WIDAR Mikael Nord, 19850205-3336
Arch. Kyprianou 2-301
3036 Limassol

Ombud: Advokat Carl Ridderstråle
Advokatfirman Carl Ridderstråle
Artillerigatan 6, 1 tr
114 51 Stockholm

Svarande

Swedbank Ab, 502017-7753
105 34 Stockholm

Ombud: Advokat Anders Malm
AG Advokat KB
Box 3124
103 62 Stockholm

Ombud: Advokat Björn Wendleby
Harvest Advokatbyrå AB
Box 7225
103 89 Stockholm

DOMSLUT

Tingsrätten ogillar yrkandet om att Swedbank ska förse Widar Nord med kopior på inspelningar av samtliga telefonsamtal som han haft med Swedbank under 2020.

Dok.Id 2402012

Postadress
Box 8307
104 20 Stockholm

Besöksadress
Scheelegatan 7

Telefon
08-561 654 10

E-post:
stockholms.tingsratt.avdelning4@dom.se
www.stockholmstingsratt.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

BAKGRUND M.M.

Widar Nord har under en tid varit kund hos Swedbank AB ("Swedbank") och där haft ett betalkonto. Den 15 juli 2020 sa Swedbank emellertid upp avtalet med Widar Nord med hänvisning till att banken inte kunnat uppnå en fullständig kundkänedom. I detta mål har Widar Nord väckt talan mot Swedbank och yrkat att banken ska förpliktas att i första hand återställa hans numera nedstängda betalkonto och i andra hand tillhandahålla honom ett nytt betalkonto. I målet har Widar Nord även yrkat att Swedbank ska förpliktas förse honom med kopior av inspelade telefonsamtal mellan honom och banken.

Det är ostridigt i målet att Widar Nord fått registerutdrag samt del av transkriberade telefonsamtal och fått möjlighet att lyssna på aktuella inspelningar på plats hos Swedbank.

Tingsrätten bedömer att det med hänsyn till processekonomiska aspekter är lämpligt att pröva yrkandet om att Swedbank ska förpliktas förse Widar Nord med kopior av inspelade telefonsamtal i deldom med stöd av 17 kap. 4 § rättegångsbalken.

Mot bakgrund att det i denna del endast är fråga om rättsliga bedömningar finner tingsrätten vidare att frågan kan avgöras utan huvudförhandling. Tingsrätten tar således, med stöd av 42 kap. 18 § första stycket femte punkten rättegångsbalken, upp frågan till prövning utan huvudförhandling. Parterna har beretts tillfälle att slutföra talan i denna del.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Widar Nord yrkar att tingsrätten ska förplikta Swedbank att förse honom med kopior på inspelningar av samtliga telefonsamtal som han haft med Swedbank under 2020.

Swedbank har bestridit yrkandet.

GRUNDER

Widar Nord har till grund för sitt yrkande anfört att Swedbank enligt artikel 15 punkten 3 i EU:s dataskyddsförordning (EU) 2016/697 om skydd för fysiska personer och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 94/46/EG ("dataskyddsförordningen") på hans begäran är skyldigt att förse honom med kopior av inspelade telefonsamtal mellan honom och banken. Swedbanks vägran till detta strider mot dataskyddsförordningen. Swedbank ska därför förpliktas förse honom med sådana kopior.

Swedbank har till grund för sitt bestridande i huvudsak anfört följande. Allmän domstol saknar korrigerande befogenheter enligt dataskyddsförordningen och kan därför inte lagligen bifalla yrkandet. Det finns vidare ingen skyldighet för Swedbank enligt dataskyddsförordningen att lämna ut kopior av aktuella ljudinspelningar.

DOMSKÄL

Kan tingsrätten lagligen bifalla yrkandet?

För att tingsrätten ska kunna bifalla ett yrkande krävs att det finns laga grund för detta, d.v.s. att yrkandet grundas på exempelvis lag eller avtal. Vad gäller internationell rätt krävs som huvudregel att den bestämmelse som den enskilde grundar sitt yrkande på har implementerats i nationell rätt. Ett undantag från detta gäller emellertid när det är fråga om EU-rättsliga bestämmelser, vilka kan ha så kallad direkt effekt. Att en bestämmelse har direkt effekt innebär att den kan göras gällande av enskild inför domstol eller annan myndighet. För att en bestämmelse ska ha direkt effekt förutsätts att den innehåller en bindande rättslig förpliktelse, och därmed korresponderande rättighet, samt att den uppfyller de kriterier avseende tydlighet, precision och ovillkorlighet som utvecklats i EU-domstolens praxis (se Bernitz och Kjellgren; *Europarättens grunder*, JUNO version 6, s. 114f).

Widar Nords yrkande grundar sig på artikel 15 punkten 3 dataskyddsförordningen. Enligt denna ska den personuppgiftsansvarige på begäran av den registrerade förse honom eller henne med en kopia av de personuppgifter som är under behandling hos den personuppgiftsansvarige. Tingsrätten finner att bestämmelsen innehåller en bindande rättslig förpliktelse för Swedbank och att denna är så tydlig, preciserad och ovillkorlig att Widar Nord kan göra den gällande gentemot Swedbank inför domstol. Tingsrätten finner därmed att yrkandet har laga grund och kan leda till bifall.

Är Swedbank skyldigt att utlämna efterfrågade inspelningar?

Artikel 15 dataskyddsförordningen har fått rubriken ”den registrerades rätt till tillgång”. Enligt artikeln, punkten 3, har den registrerade rätt till en kopia av de personuppgifter som är under behandling hos den personuppgiftsansvarige.

Redan under direktiv 95/46 (EG) (”dataskyddsdirektivet”) hade den registrerade rätt att få tillgång till information om vilka personuppgifter som var under behandling hos den personuppgiftsansvarige. EU-domstolen har i dom den 17 juni 2014 i de förenade målen C-141/12 och C 372/12 tolkat rätten till tillgång enligt dataskyddsdirektivet och härvid uttalat att denna innebär att den sökanden ska få tillgång till samtliga personuppgifter om honom eller henne som behandlas och att det, för att denna rätt ska anses vara säkerställd, är tillräckligt att sökanden ges tillgång till en fullständig sammanställning av dessa uppgifter i begriplig form, det vill säga en form som gör det möjligt för sökanden att få kännedom om dessa uppgifter och kontrollera att de är korrekta och att de behandlas på ett sätt som är förenligt med direktivet, i syfte att sökanden, i förekommande fall, ska kunna utöva sina rättigheter enligt direktivet.

Dataskyddsförordningens reglering av rätten till tillgång har getts en annan lydelse än sin föregångare i dataskyddsdirektivet och den nu aktuella punkten om rätten till en kopia av de personuppgifter som är under behandling är en i förordningen ny formulering. Vad den nya lydelsen har för praktisk betydelse har varit föremål för

diskussion. Kammarrätten i Göteborg har dock i dom den 17 september 2019, mål nr 1677-19, med hänvisning till tidigare nämnda i EU-domstolen förenade mål anført att inte heller reglerna i dataskyddsförordningen ger den enskilde rätt att få del av en handling som sådan, utan att det som ska lämnas ut är ett registerutdrag med en sammanställning av de behandlade uppgifterna i en begriplig form och att den sökande härigenom ska få kännedom om uppgifterna och kunna kontrollera om de är korrekta och att de behandlas på ett sätt som är förenligt med förordningen.

Widar Nord har fått del av registerutdrag. Widar Nord har fått möjlighet att lyssna på de aktuella inspelningarna. Vidare har han fått samtalen transkriberade.

Mot denna bakgrund är Swedbank inte skyldigt att också förse Widar Nord med kopior av de aktuella inspelningarna. Yrkandet ska därför ogillas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 1](#) (TR-02)

Ett överklagande, ställt till Svea hovrätt, ska ha kommit in till tingsrätten senast den 20 augusti 2021. Prövningstillstånd krävs.

Céline Holmberg

Hur man överklagar

Dom i tvistemål, tingsrätt

TR-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandet har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Det är inte säkert att du kan lägga fram nya bevis. Vill du göra det ska du förklara varför du inte lagt fram bevisen tidigare.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att motparten ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se